

CHECKLIST ENERGIE

bij laag, gemiddeld en hoog verbruik

LAAG VERBRUIK

- » Vraag naar inspanningen van cliënt om te besparen op elektriciteit of gas en beloon ze.

1

- » Kijk factuur na:

- Bij geschatte meterstanden: vraag cliënt om juiste meterstanden te noteren.
- Check of cliënt recht heeft op sociaal tarief.
- Laag, gemiddeld of hoog verbruik? Bekijk jaarlijkse eindfactuur of vraag verbruikshistoriek aan (bij Fluvius). Vergelijk met gemiddeld verbruik (zie ommezijde).

2

- » Doe de V-test (vreg.be) en wissel eventueel van leverancier (en/of overweeg een groepsaankoop).

3

- » Vraag een energiescan aan. Overloop rapport van energie-scan en bespreek welke tips toegepast kunnen worden.

4

GEMIDDELD VERBRUIK

HOOG GASVERBRUIK

- » Vraag opvolgscan aan om oorzaak van hoge factuur op te sporen: laat isolatie, beglazing en verwarming controleren.
- » Overloop het rapport. Neem indien nodig contact op met verhuurder.
- » Verwijs door naar energiescanner of gemeentelijk woonloket om uit te zoeken voor welke premies de cliënt of zijn verhuurder in aanmerking komt. Zij kunnen hen ook begeleiden bij opvragen van offertes en aanvragen premies.

HOOG ELECTRICITEITSVERBRUIK

- » Vraag opvolgscan aan om oorzaak van hoge factuur op te sporen: laat met een energiemeter controleren of cliënt energie verslindende toestellen heeft.
- » Overloop het rapport. Bekijk mogelijkheid om oude huishoudtoestellen te vervangen. Check voorwaarden van kortingsbon van 150 euro voor beschermde afnemers.
- » Laat de elektrische installatie controleren als het probleem blijft.

5

HOOG VERBRUIK

GEMIDDELD VERBRUIK

op jaarbasis

ELECTRICITEIT

Type woning	Jaarverbruik in kWh
Kleine verbruiker	600 kWh
Relatief kleine verbruiker	1 200 kWh
Doorsnee gezin (3 personen)	3 500 kWh
Relatief grote verbruiker	7 400 kWh
Verbruiker met accumulatieverwarming	bovenstaand verbruik + 12 500 kWh

GAS

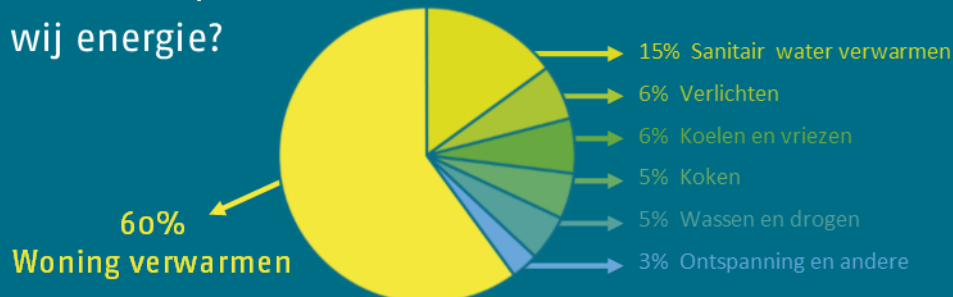
Gebruik	Verbruiker	Jaarverbruik in kWh (en m³)
Koken en warm water	Kleine verbruiker	2 326 kWh (233 m³)
	Relatief kleine verbruiker	4 652 kWh (465 m³)
Verwarming en ander gebruik	Doorsnee gezin	23 260 kWh (2 326 m³)
	Grote verbruiker	34 890 kWh (3 489 m³)

Het gasverbruik is afhankelijk van de grootte van de woning, hoe je met de thermostaat omgaat, de gezinssamenstelling en de weersomstandigheden.

STOOKOLIE

Gemiddeld 2 000 à 2 500 liter per jaar

Waaraan spenderen wij energie?

CHECKLIST WATER

bij laag, gemiddeld en hoog verbruik

LAGE FACTUUR

- » Vraag naar inspanningen van cliënt om water te besparen en beloon ze.
- » Check of het factuur- en leveringsadres hetzelfde is.
- » Check of cliënt recht heeft op sociaal tarief voor water.
- » Check of laatste eindfactuur gebaseerd is op geschatte meterstand (zo ja, reële meterstand door cliënt laten noteren of zelf huisbezoek brengen om meterstand door te geven).
- » Laag, gemiddeld of hoog verbruik? Bekijk jaarlijkse eindfactuur of vraag verbruikshistoriek aan (bij watermaatschappij). Vergelijk met gemiddeld verbruik. (zie ommezijde)

1

GEMIDDELTE FACTUUR

- » Kijk de factuur na:
 - Het aantal gedomicilieerden en de overeenkomstige kortingen.
 - Werden de voorschotfacturen effectief betaald?
 - Bij gemeenschappelijke watermeter:
 - ▶ check brief van huisbaas waarin staat hoeveel huurder voor water moet betalen (indien geen gedetailleerde factuur: vraag die dan op bij huisbaas).
 - ▶ check of cliënt compensatie voor het sociaal tarief water kreeg.
- » Bespreek eenvoudige besparingstips (zie tips in 'Goed Geregeld = geld gespaard' van VMM).
- » Plaats indien mogelijk bruismondstukken, spaardouchekop, spaarknop WC,...

2

HOGE FACTUUR / HOOG VERBRUIK

- » Laat cliënt checken of toilet niet blijft doorlopen, kranen lekken of boiler lekt. Indien twijfel: laat cliënt lektest uitvoeren (meterstand 's avonds en 's morgens opschrijven. Als er verschil is = lek). Spoor cliënt aan om lek meteen te laten herstellen door loodgieter. De kosten kunnen immers hoog oplopen.
- » Vraag waterscan aan (beschermde klanten krijgen gratis scan. Ook cliënten die doorverwezen worden door OCMW of CAW en meer dan 150% dan gemiddeld verbruiken).
- » Overloop samen rapport van waterscan en bespreek wat er moet opgevolgd worden.
- » Vraag een kosteloos controleonderzoek aan bij abnormaal hoog verbruik.
- » Vraag uitstel van betaling tot er duidelijkheid is over grootte verbruik.
- » Contacteer een loodgieter of neem contact op met de verhuurder.
- » Vraag een 'tussenkomst bij abnormaal hoog verbruik bij verborgen lek' aan.

3

Met uw LAC water aan de slag

Als de afsluiting van water voor gezinnen dreigt, heeft uw Lokale Adviescommissie een cruciale rol. Maar de werkdruk ligt hoog. Een hele uitdaging om kwaliteitsvolle hulpverlening te blijven bieden en uw werking mee te nemen in een veranderende context. Maar die gaat u niet alleen aan.

Gemiddeld verbruik en waterprijs

Personen	Verbruik	Prijs
1	48 m ³	€ 285
2	75 m ³	€ 357
3	104 m ³	€ 478
4	127 m ³	€ 553
5	154 m ³	€ 642

BRON: WWW.VMM.BE/WATER/WATERFACTUUR/ONDERZOEK-EN-TRENDS

BEZOEK WWW.VMM.BE/LAC-WATER

Dit LAC-portaal van de Vlaamse Milieumaatschappij biedt concrete voorstellen en handvatten om de werking van uw LAC te versterken. Denk aan manieren om cliënten te bereiken, tips om de LAC-zitting vlot te laten verlopen, een draaiboek interne werking, een traject nazorg, ...

Ontdek inspirerende tips en suggesties vanuit kleine en grote OCMW's.
Helemaal opgebouwd vanuit de praktijk.

BESPAREN OP JE ENERGIEFACTUUR

VERBRUIK NAGAAN EN LEVERANCIERS VERGELIJKEN

Jaarafrekening gas en elektriciteit

Verbruikshistoriek *via [netbeheerder Fluvius](#)*

Laag, gemiddeld of hoog verbruik?

V-test *via [vreg.be](#)*

Groepsaankoop groene stroom

RATIONEEL ENERGIEGEBRUIK

Energiescan

Woonmeter *zie [woonmeter.be](#)*

Meterkaarten *zie [fluvius.be](#)*

Kortingsbon €150 *voor beschermde afnemers
bij aankoop van een koelkast of wasmachine*

Energiefonds voor gas en elektriciteit

Huishoudelijke besparingstips *via [energiesparen.be](#) of [fluvius.be](#)*

SOCIALE OPENBARE DIENSTVERPLICHTINGEN

Sociaal tarief

Minimale levering aardgas

LAC-werking en de procedure wanbetaling

Schuldafbouw in de budgetmeter

VERWARMINGSTOELAGE STOOKOLIE

RENOVEREN EN ISOLEREN

PREMIES VIA NETBEHEERDER FLUVIUS

Dak- of zoldervloerisolatie

Buitenmuurisolatie

Vloer- of kelderisolatie

Hoogrendementsbeglazing

Warmtepomp

Zonneboiler *voor sanitair warm water*

Verhoogde premie voor een condensatieketel
voor beschermde afnemers

Burenpremie voor collectieve renovatieprojecten

Totaalrenovatiebonus (BEN0-pass)

PREMIES VIA WONEN VLAANDEREN

Vlaamse renovatiepremie

Vlaamse aanpassingspremie

VLAAMSE ENERGIELEENING

NOODKOOPFONDS VOOR ENERGETISCHE RENOVATIEPROJECTEN

BEGELEIDING BIJ RENOVATIEPROJECTEN

bv. Goed Plan, Dampoort knap OP!, Collectief Goed

korte checklist voor ENERGIESITUATIE EN WONINGKWALITEIT

Hanteer deze checklist om snel een eerste -ruw- zicht te krijgen op de woon-, water- en energiesituatie. Heeft u geen exacte informatie, maak een schatting en ga naar de volgende vraag. Bepaal welke acties noodzakelijk en/of dringend zijn om de levensomstandigheden van de bewoners te verbeteren en de energie- en waterfactuur te verminderen. Houd ook zeker de andere fiches bij de hand (gemiddeld verbruik, stappenplan en instrumentarium).

☐ Eigen woning ☐ Private huurwoning ☐ Sociale huurwoning

Adres

Naam bewoner

Naam verhuurder

WANNEER IS DE WONING GEBOUWD?

☐ Na 1990 ☐ Tussen 1970 en 1990 ☐ Voor 1970

HOVEEL ENERGIE WORDT ER VERBRUIKT?

Elektriciteit:	 kWh →	☐ laag	☐ gemiddeld	☐ hoog
Gas:	 kWh →	☐ laag	☐ gemiddeld	☐ hoog
Water:	 m ³ →	☐ laag	☐ gemiddeld	☐ hoog
Stookolie:	 liter →	☐ laag	☐ gemiddeld	☐ hoog
Andere:	 →	☐ laag	☐ gemiddeld	☐ hoog

GERAAKT DE WONING GOED VERWARMD?

☐ Ja ☐ Nee

HOE WORDT DE WONING VERWARMD?

☐ Centrale verwarming	☐ Decentrale verwarming (bv. gaskachel)
☐ Elektrische verwarming	☐ Collectieve verwarming (bv. caloribelmeter)
☐ Andere:	

WORDT ER BIJVERWARMING GEBRUIKT?

☐ Nee ☐ Ja, welke (bv. elektrisch, hout, petroleum ...):

HOE OUD IS DE VERWARMINGSKETEL?

☐ Jonger dan 15 jaar ☐ Ouder dan 15 jaar ☐ Ouder dan 25 jaar

IS ER EEN ELEKTRISCHE BOILER VOOR WARM WATER?

☐ Ja ☐ Nee

VERTOONT DE VERWARMINGSINSTALLATIE GEBREKEN?

- ☐ Verwarmingsketel valt regelmatig uit
- ☐ Radiatorkranen werken niet/deels
- ☐ Lekkende radiatoren en/of radiatorkranen
- ☐ Lucht in de radiatoren
- ☐ Lekkende verwarmingsketel (water moet regelmatig bijgevuld worden)
- ☐ Gasgeur of geur van verbrandingsgassen
- ☐ Andere:

WAT IS DE STAAT VAN DE RAMEN?

- ☐ Dubbele beglazing (geplaatst voor 2000)
- ☐ Dubbele beglazing (na 2000)
- ☐ Ramen in slechte staat (kieren en spleten, tochtgevoel, houtrot, glasbreuk ...)
- ☐ Enkel glas
- ☐ Andere:

IS HET DAK GEÏSOLEERD?

- ☐ Ja, goed
- ☐ Ja, maar te weinig/niet volledig
- ☐ Nee
- ☐ Onbekend

IS ER VOCHT EN/OF SCHIMMEL IN DE WONING?

- ☐ Schimmel
- ☐ Muffe en/of schimmelgeur
- ☐ Klam en koud aanvoelen

VERTOONT DE ELEKTRISCHE INSTALLATIE ZICHTBARE GEBREKEN?

- ☐ De elektriciteit valt regelmatig uit
- ☐ Stopcontacten/lichtschakelaars hangen los
- ☐ Zwartgeblakerde stopcontacten
- ☐ Loshangende/blote kabels
- ☐ Andere:

ZIJN ER ZICHTBARE GEBREKEN AAN DE BUITENKANT VAN DE WONING?

- ☐ Dakgoten en/of regenpijpen lekken
- ☐ Onstabiele schouw
- ☐ Het regent binnen/er is een lek
- ☐ Dakkoepel in slechte staat
- ☐ Scheuren, barsten of kieren in buitenmuur
- ☐ Natte muren (groenaanslag/mos)
- ☐ (Veel) gebarsten of gebroken bakstenen
- ☐ Voegwerk buitenmuur in slechte staat
- ☐ Andere:

ZIJN ER WATERLEKKEN?

- ☐ Kalkaanslag onder kranen
- ☐ Grijze kalkaanslag in het toilet

ZIJN ER WATERBESPARINGSMOGELIJKHEDEN?

- ☐ Is er een spaardouchekop?
- ☐ Heeft het toilet een spaarknop?
- ☐ Wordt er regenwater gebruikt? (wasmachine, toilet, tuin ...)

Dringende acties:

.....

.....

.....

.....

.....

Te contacteren:

.....

.....

.....

.....

.....

STERKE PRAKTIJK

Energiedienstverlening in OCMW Wetteren

AANSTELLEN VAN EEN ENERGIEVERANTWOORDELIJKE

Energieloket met 1 VTE energiewerker

- = expert in energie- en waterproblematiek, verwerkt en bereidt de LAC energie en water voor, behandelt premie-aanvragen.
- = helpdesk voor collega's.
- = zet in op preventie van energieproblematiek (bv. bekendmaking wintersteun, contactpersoon energiescanners,...).
- ▶ Let op! Maatschappelijk werkers blijven individuele energiedossiers opvolgen als onderdeel van ruimer hulpverleningstraject. Ze kunnen wel terecht bij hun collega-expert voor ondersteuning.

DESKUNDIGHEID VAN MAATSCHAPPELIJK WERKERS OP VLAAK VAN ENERGIE VERHOGEN

- » De energiewerker houdt collega's op hoogte van veranderingen in wetgeving en is helpdesk bij vragen.
- » Bespreking van energiedossiers in team = leren van elkaar vanuit de praktijk.

TAAKVERDELING TUSSEN OCMW EN GEMEENTE ROND ENERGIE

- » Afspraken tussen woonloket van de gemeente en het energieloket van het OCMW wie wat rond energie opneemt → betere doorverwijzing.
- » Bekendmaking van woon- en energieloket van gemeente en OCMW – met extra moeite voor bekendmaking bij kwetsbare burgers → (kwetsbare) burgers vinden sneller hun weg.

OPTIMALISEREN VAN DE LOKALE ADVIES COMMISSIE (LAC)

- » Herschrijven brieven (uitnodiging en beslissing van LAC) in begrijpelijke taal.
- » Huisbezoeken indien persoon die voor LAC moet verschijnen via brief of telefoon niet bereikt wordt (2 pogingen en kaartje achterlaten indien niemand thuis).

INZETTEN OP DE ENERGIE- EN WATERSCAN

Aanvraag energiescan voor

- » elke cliënt die energiesteun krijgt.
- » elke cliënt die voor LAC moet komen.
- » elke cliënt in budgetbeheer (éénmalige actie).

Aanvraag waterscan (bij watermaatschappij) voor

- » elke cliënt met een hoog verbruik in water.

+ verdere opvolging van het scanrapport door de maatschappelijk werker.

INZETTEN OP V-TEST EN VERANDERING VAN LEVERANCIER

V-test bij

- » elke cliënt die een energievraag stelt op het energieloket.
- » elke cliënt die een vorm van energiesteun krijgt.

LINK LEGGEN MET WOONKWALITEIT

Indien uit energiescan of huisbezoek blijkt dat staat van woning oorzaak is van hoge energiefactuur → OCMW zet verdere stappen (of verwijst door)

- » Bij huur: contact met verhuurder en uitzoeken mogelijke premies
- » Bij eigendom: uitzoeken mogelijke premies en Vlaamse energielening

BEKENDMAKING VAN BESTAANDE STEUNMAATREGELEN ROND ENERGIE

- » Artikels in het gemeentelijk infomagazine.
- » Jaarlijks in september brief naar alle aardgas-budgetmeterklanten om 'minimale levering aardgas' bekend te maken (→ 1ste jaar: verdubbeling van aanvragen).
- » In winter affiche bekendmaking 'minimale levering aardgas en elektriciteit' bij de oplaadterminal.
- » Bij begin winter herinnering aan maatschappelijk werkers en sociale partners om 'minimale levering' bekend te maken.
- » Jaarlijks in mei naar elke budgetmeterklant brief over nut van zomeroplaadings om verwarming te garanderen in de winter.

EXTRA PREMIE 'MINIMALE LEVERING ELEKTRICITEIT' VOOR MENSEN MET EEN BUDGET-METER ELEKTRICITEIT DIE MET ELEKTRICITEIT VERWARMEN

Reden: noodkrediet van 10 ampère elektriciteit = voor mensen met een budget-meter op elektriciteit onvoldoende om woning met elektrische verwarming een tijdje te verwarmen.

FINANCIËLE TEGEMOETKOMING VOOR DE AANKOOP VAN EEN ENERGIEZUINIG TOESTEL

- » Volgens algemeen steunverleningssysteem.
- » Volledig ten laste of met terugbetalingsvoorwaarde.

TEN LASTE NAME ONDERHOUD CV INSTALLATIE

- » Onderhoud van cv installatie op aardgas, stookolie of pellets.
- » Voor wie leefloon heeft of in budgetbeheer, -begeleiding of collectieve zit.
- » Reden: verantwoordelijkheid voor jaarlijks (bij stookolie en pellets) of tweejaarlijks (aardgas) onderhoud ligt bij huurder, waardoor dit vlug 'vergeten' wordt. Voordelen regelmatig onderhoud: lagere verbruikskosten en minder defecten.